

3. 6. 2014

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Klementinum jako poutní místo za Palladiem země české

Praha, Klementinum: Výstavu *Obrázky z poutí*, která je do 22. června 2014 k vidění ve Výstavním sále Galerie Klementinum Národní knihovny ČR zpestří v pátek a sobotu 6. – 7. června další sakrální předmět, za nímž věřící putovali již od počátku středověku. Aktuální expozici svatých obrázků a dalších památečních poutních předmětů doplní na dva dny nevelký, leč pro české dějiny významný kovový reliéf Madony s dítětem - Palladium země české, které výjimečně zapůjčila Kolegiátní kapitula sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi.

Uctívané Palladium země České, je 19 cm vysoký a 13,5 cm široký, silně zlacený reliéf zobrazující madonu s dítětem, vyrobený z tzv. korintské mědi. Tato směs různých kovů údajně vznikla, když Římané dobyli a zapálili bohatý Korint. Při požáru teklo roztavené zlato, stříbro i mnoho dalších kovů potůčkem do blízkého moře a následně vzniklá ztuhlá slitina pak byla ceněna nad zlato. O původu legendami opředeného předmětu se vypráví několik pověstí, které jej spojují s věrozvěsty sv. Cyrilem a sv. Metodějem, sv. Ludmilou a sv. Václavem, po jehož zavraždění byl kovový obrázek nějaký čas ztracen. Podle další legendy jej na poli nedaleko Staré Boleslavi objevil kolem roku 1160 orající rolník. V místě nálezů byla postavena kaple, v níž byl obraz Bohorodičky vystaven. Původní stavbu pak nahradil kostel panny Marie a sv. Jiří a poté barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie.

Duchovní význam Staré Boleslavi coby poutního místa stoupal po založení Kolegiátní kapituly knížetem Břetislavem I. (po r. 1039). O jeho důležitosti vypovídají i návštěvy českých panovníků: několikrát sem prý zavítal císař Karel IV. v doprovodu pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic, Boleslav navštívil i císař Zikmund či král Ladislav Pohrobek, stejně jako pozdější habsburští panovníci. Palladiem země české byl reliéf prohlášen roku 1609 po vydání Rudolfova majestátu, kdy byl jezuita zorganizován velký průvod českých katolíků z Prahy do Staré Boleslavi. V roce 1632 bylo Palladium uloupeno Sasy a vráceno za velké výkupné. V obavě před řáděním Švédů pak Palladium putovalo do Prahy a do Vídně, kde bylo opatřeno drahocennými korunkami a trůnkem z ebenu, zlata, perel i smaragdů. Zpět do vlasti se vrátilo o 8 let později, avšak roku 1648 se Palladia po dobytí Prahy opět zmocnili

Švédové a zpátky jej nakonec získala paní Brigita z Lobkovic. O reliéf měli v průběhu 2. světové války zájem také Němci, Palladium bylo tedy pro jistotu až do 23. 6. 1945 tajně zazděno a nahrazeno věrnou kopií. A právě tato tzv. „první kopie“, která předcházela všem dalším později zhotoveným imitacím a v kontextu českých dějin má rovněž svou historickou hodnotu, bude po dva dny k vidění opatřená původním rámem s drahými kameny a korunkami v rámci klementinské výstavy *Obrázky z poutí*.

Historicky cennou první kopii Palladia země české, která požívá úcty originálu, bude možné v rámci výstavy *Obrázky z poutí*, pořádané Národní knihovnou ČR ve spolupráci s Muzeem Jindřichohradecka, zhlédnout ve Výstavním sále Galerie Klementinum v pátek a sobotu 6. – 7. června 2014 od 10.30 – 18.00 hod. Vstupné bude po oba tyto dny ZDARMA. Více na www.staraboleslav.com a www.nkp.cz

Irena Maňáková
Národní knihovna ČR

